

**30 vuotta jätehuoltoa Suomessa – parhaat palat
vuosien varrelta**

Simo Isoaho

**30. Valtakunnalliset Jätehuoltopäivät
4. – 5. 10.2016 Kalastajatorppa, Helsinki**

AJATTELUNI ARVOPERUSTA

IHMISOIKEUKSIEN YLEISMAAILMALLINEN JULISTUS, YK 20.12.1948

Monen unohtama

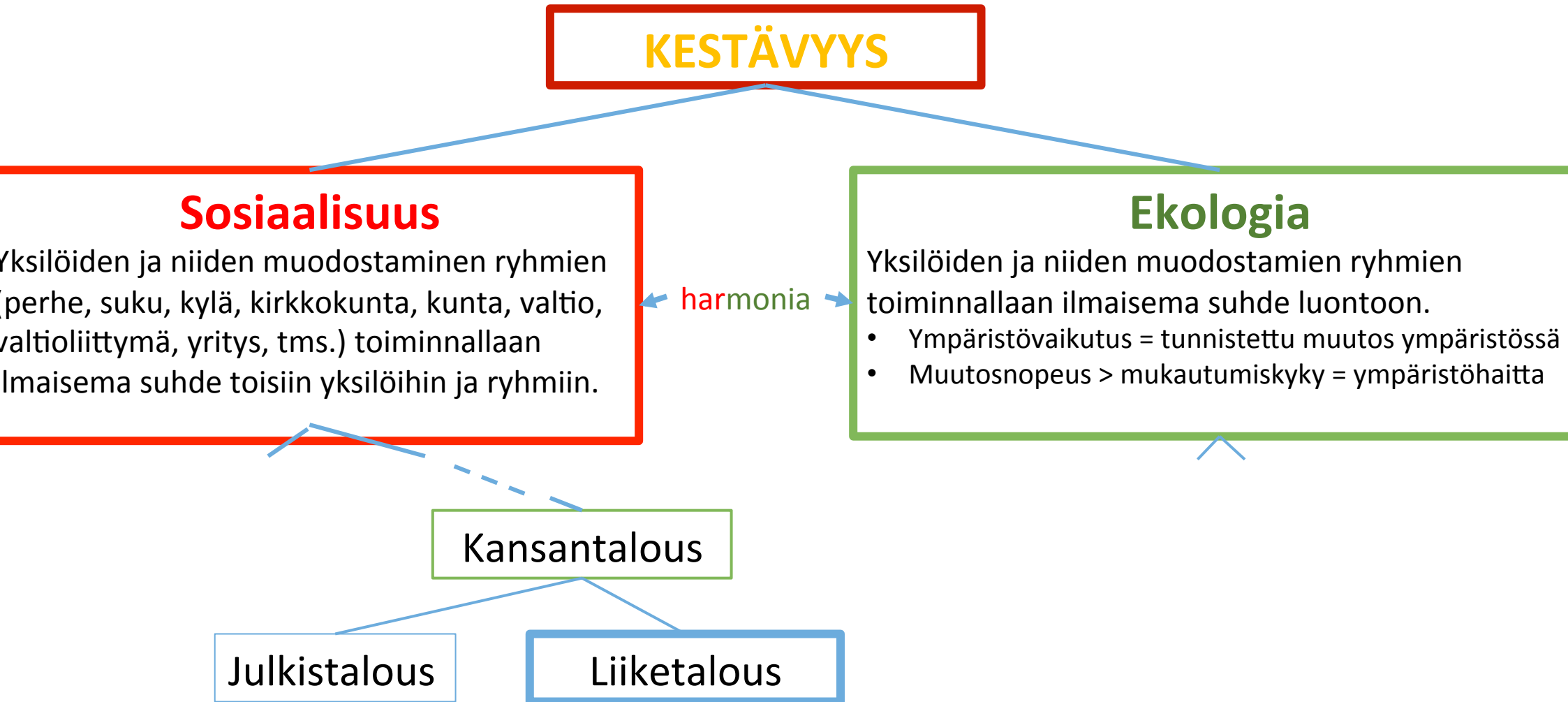
Monelle tuntematon

KESTÄVÄ KEHITYS, WCED 1987, Yhteinen tulevaisuutemme

Laajasti hyväksytty tarve muutokseen,

.... mutta politiikassa ja jopa tieteessä runneltu sisältö

KESTÄVYYDEN AJATUS

JO ENNEN VUOTTA 1987

- **1. Jätehuollon erityislaki, Jätehuoltolaki 1978**
- **Ympäristöministeriön perustaminen 1983**
- **Kuntien käynnistämä vaarallisten jätteiden vastaanotto**
- **Palautuspullojärjestelmä**
- **Paperin ja kartongin kierrätys, Paperinkeräys Oy**
- **Metallien kierrätys, romuliikkeet ja Kuusakoski Oy**

JÄTEHUOLTOPÄIVÄT JA JÄTEHUOLTOYHDISTYS

- Ensimmäiset Valtakunnalliset Jätehuoltopäivät 12. – 13.5.1987 Tampereella
 - 140 osanottajan tapahtumasta lähes 300 osanottajan foorumiksi
- Jätehuoltoyhdistys ry perustettiin marraskuussa 1987 Kaupunkientalolla Helsingissä
 - Nyt xxx henkilöjäsentä ja 98 yhteisöjäsentä
 - **Vuoropuhelu- ja kohtaamisfoorumi**
 - **Tiedon, osaamisen ja kokemusten vaihto**
 - **Verkostoituminen, toistemme tunteminen**
 - **Jätehuoltoon tutustuminen Suomessa ja ulkomailla**

1. VALTAKUNNALLISET JÄTEHUOLTOPÄIVÄT 12.-13.05.1987

Tiistai 12.5. Puheenjohtaja prof. Matti Viitasaari, TTKK

10.00-10.10 **Avaus**, apulaisrehtori Keskinen

10.10-10.45 Avajaisesitelmä

Jätteet kansantalouden uusiutuvana luonnonvarana

Dosentti Reino T. Hjerppe, Valtiovarainministeriö

10.45-11.45 Jätehuollon ajankohtaista

Jätehuollon tilanne ja suuntaviivat

Toimistopäällikkö Matti Vehkalahti, Ympäristöministeriö

12.45-14.15 **Kaatopaikkoja korvaavia ratkaisuja**

Puheenjohtaja Tkl Hannu Nilsen Yhtyneet Paperitehtaat Oy

Lajittelun kehitys

DI Harri Juvonen, VTT Helsinki

Kompostointi ja näkymät

Tkt Jaakko Paatero, Oy Partek Ab

Poltto ja näkymät

FM Jussi-Pekka Aittola, VTT Jyväskylä

14.45-17.00 **Tulevatko kaatopaikat tarpeettomiksi**

Teollisuuden näkökulma

DI Benny Hasenson, Teollisuuden keskusliitto

Kunnan näkökulma

Jätehuoltoinsinööri Markku Viinamäki, Jyväskylän kaupunki

Kiinteistön näkökulma

Toimitusjohtaja Erkko Räsänen, Suomen Kiinteistöliitto ry

Viranomaisen näkökulma

Tarkastaja Raimo Lilja, Mikkelin lääninhallitus

20.00

Illallinen Hotelli Ilves (Ball Room)

Keskiviikko 13.5. Puheenjohtaja DI Matti Tikka, Maa ja vesi Oy

Kaatopaikat: Vesiyhdistys ry:n teemapäivä

09.00-11.30 **Vesiensuojelunäkökohdat kaatopaikkojen suunnittelussa**

ja käytössä

DI Juhani Puolanne

Vesi ja Ympäristöhallitus

Kommenttipuheenvuorot

Kaatopaikan pohjavesivaikutukset erilaisissa

hydrogeologisissa olosuhteissa

FT Esko Mälkki, Kuopion vesi- ja ympäristöpiiri

Kaatopaikan tiivistämisen tarve ja tekniikka

DI Esa Björn, IPT Oy

12.30-15.30 **Suotovesien määrän vähentäminen ja laatuun**

vaikuttaminen

TKL Matti Ettala, Paavo Ristola Oy

Suotovesien ulkoisen käsittelyn vaihtoehtojen arviointi

DI Hannu Karhu, Suunnittelukeskus Oy

Kaatopaikkavesien laatu ja ympäristövaikutukset

Ympäristöinsinööri Erkki Petäjä, Kuopion kaupunki

Kaatopaikan vaikutusten valvonta ja tarkkailu eri

viranomaisten kentässä

Case Tuusulan Terrisuon kaatopaikka

DI Marketta Virta, Helsingin vesi- ja ympäristöpiiri

VUODEN 1994 JÄTELAKI + MUUTOKSET – PESÄ-vaikutukset

- KUNTAVASTUUN LAAJENNUS

- HAJA-ASUTUSALUEET LAIN PIIRIIN, KAIKILLE PALVELU
- VAHVISTI PERUSTAN ALUEELLISILLE JÄTELAITOKSILLE JA NIIDEN LISÄÄMISELLE
- MAHDOLLISTI VANHOJEN JA PIENTEN KAATOPAikkojen SULKEMISEN

- JÄTEHIERARKIAN VOIMISTAMINEN

- PÄÄOSIN SELKEÄ SUUNTA MODERNIN JÄTEHUOLLON RAKENTAMISELLE
- VUODEN 2011 JÄTELAIN EHDOTON JÄTEHIERARKIAVAATIMUS EI SITEN TULLUT YLLÄTYKSENÄ

- TUOTTAJAVASTUU

- SOPIVA TIETYILLE TUOTTEILLE JA TUOTERYHMILLE, ERITYISESTI PROSESSOINTIVASTUUNA UUSIOMATERIAALEIKSI

➤ **Kuntavastuu ja tuottajavastuu ovat mahdollistaneet ja mahdollistavat kriittisen massan investoida palveluihin, vanhojen ”syntien” korjaamiseen ja palvelujen kehittämiseen**

AMMATTIARVOSTUKSEN SUURI MUUTOS

- Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy vuodesta 2002 alkaen
 - Pertti Koskelainen (YYL), Timo Näsänen (PAM), Esa Leinonen (HRAKK) aktiivisia käynnistäjiä
 - Ympäristöhuollon ammattitutkinto ja erityistutkinto
- KIINKO: Jätehuoltoasiantuntijan koulutusohjelma 1998 – 2006
 - Toteutettiin 10 kertaa
- JLY-koulutus, 1997 ...
 - Jätelaitospäivät
 - Energiapäivät, nyt Yhdyskuntajätteen kiertotalouspäivät
 - Omalle jäsenistölle suunnattuja koulutuksia 5 ... 7 kpl vuosittain
- KORKEA-ASTEEN KOULUTUS
 - AMK:t, teknilliset yliopistot, yliopistot
 - Ympäristötekniikan ja yhdyskuntatekniikan koulutusohjelmat

KUNNALLISET JÄTELAITOKSET (33 kpl) + JLY

- TERVEYDEN JA YMPÄRISTÖN SUOJELU PERUSTANA JA PRIMAARI-INTRESSINÄ, EI ANSAINTA
- KOULUTUS, EDUNVALVONTA, T&K ja YHTEISTYÖ
- NEUVONTA JA TIEDOTUS
- PERUSINFRA:
 - JÄTTEENKÄSITTELYKESKUKSET, JÄTEASEMAT, EKOPISTEET
 - NOUDON JA KULJETUKSEN JÄRJESTÄMINEN
 - JÄTEVOIMALAVERKOSTO
 - HUOLTOVARMUUDEN YLLÄPITO
 - BOKÄSITTELYVERKOSTO
 - LOPPUSIJOITUSPAIKAT
- **KIERRÄTYS.INFO**, **VAARALLINENJÄTE.FI** ja **WWW.JLY.FI/EKOTEHO/**
(Ekotehokkuusneuvonta)

KUNNALLISET JÄTELAITOKSET (33 kpl) + JLY

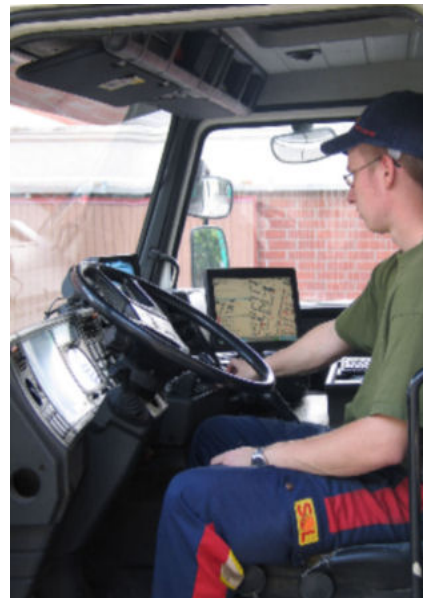
• KAATOPAIKKOJEN YMPÄRISTÖNSUOJELUTASON NOSTO

- EU-normit täyttävät pohjarakenteet,
- Kaatopaikkakaasun talteenotto ja hyödyntäminen
- Nopea muutos
- Yksi merkittävimpiä CO₂- päästöjen vähennyksiä

• LOGISTIIKAN DIGILOIKAT

- Reitinopastus
- Asiakaslaskutus
- Suora kommunikointi
- Keräysvälinepaikannus
- Jne ...
- Myös pienet kuljetusyritykset voivat osallistua urakointiin

KUNNALLISET JÄTELAITOKSET (33 kpl) + JLY

- **YHTEISTYÖ MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA,**
 - NYT EKOPUISTOT
- **OPINNÄYTETYÖT, PROJEKTIN KUMPPANI JA RAHOITTAJA,**
 - NYT mm. TEKSTIILIJÄTE
- **KV-YHTEISTYÖ**
 - MWE, CEWEP, ISWA, NAF, ECN, Viro-yhteistyö
- **ASIAKKUUDET EDELLÄ TULEVAISUUTEEN**
 - ESIMERKIKSI AUTOMAATTISET JÄTEASEMAT, PUNNITSEVA NOUTO
- **MARKKINAKILPAILUN YLLÄPITO**
 - HYÖTYJINÄ KUNTALAISET + YRITYKSET → TUKI KANSANTALouden KILPAILUKYVYLLE

INNOVAATIOT 1

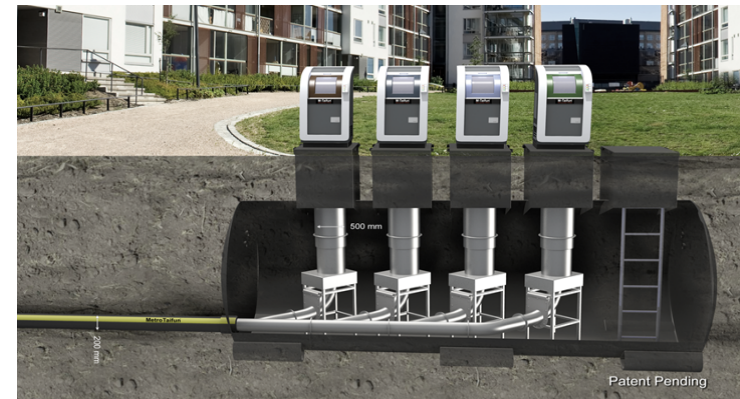
- 1990-LUKU, SYVÄKERÄYSVÄLINE
(Molok Oy)

- 2000-LUKU, MODERNI PUTKIJÄRJESTELMÄ
(MariMatic Oy)

MetroTaifun
news »

INNOVAATIOT 2

2000-LUKU, MONILOKEROPAKKURI + KERÄYSVÄLINE
NMT Oy

**2010-LUKU, ETÄLUETTAVA TÄYTTÖ-
ASTEEN TUNNISTIN,
ENEVO**

PALJON PARANNETTAVAA

- **Tiedontuotto ja hallinta**
 - Perustaksi parempi käsitteellinen hallinta
 - Käsite yhdyskuntajäte joutaa historiaan
 - Tilalle pääluokat: Tuotantojätteet ja kulutusjätteet
- **Syvempi yhteiskunnallinen ymmärrys jätteestä ja jätehuollosta**
 - Jätteelle ja jätehuollolle yhteiskunnalliset määritelmät poliittisen ohjauksen perustaksi
 - Nykyinen toiminta-lähtöinen määrittely ”estää” näkemästä oleellisia perusasioita ja houkuttaa turhaan hypetykseen

Ihmiset ja ympäristö edellä toteavat eurooppalaisten ympäristöjärjestöjen yhteistyöorganisaatio EEB:n uudet puheenjohtajat Mikael Karlsson and Jouni Nissinen (EEB - tiedote 28.9.2016):

“It is high time for the EU to develop, adopt and implement a globally leading strategy for transformational change that puts the interests of people and planet first. We will work hard to help the EEB and its members to promote this, encouraging Europe and its institutions, citizens, business and NGOs to create a Europe that blooms and prospers and shows solidarity with fellow beings, future generations and the environment, upon which everything else depends.”

EEB = European Environmental Bureau

EEB:llä on tällä hetkellä yli 130 jäsenjärjestöä eri puolilta Eurooppaa. Se on jäsenjärjestöjen henkilömäärillä mitattuna maailman suurin ympäristöjärjestöjen koalitio.

KIITOS!